

Regiondirektören
Sandra Hedman
sandra.hedman@regionjh.se

Hälso- och sjukvårdsnämnden
HSN/1363/2024
2024-09-273

Delårsrapport augusti 2024 för hälso- och sjukvårdsnämnden

Ärendebeskrivning

Verksamhet och uppdrag

Hälso- och sjukvårdsnämnden har i sin verksamhetsplan 4 målområden innehållande 49 uppdrag och 24 kortsiktiga nyckeltal. Målområden för God och nära vård, God och tillgänglig tandvård samt målområde för stödverksamhet – Ändamålsenlig kompetens för effektivt stöd till verksamhet och utveckling har bedömts som att de följer plan (gul). Målområde för ledningsprocesser - Ledning, styrning och uppföljning av beslut och verksamhet är bedömningen att det ej kommer uppnå mål att leverera ekonomi i balans (röd). Uppdragen och nyckeltalen redovisas i sin helhet i delårsrapporten.

Produktionen i hälso- och sjukvården ligger på en hög nivå sett till föregående år. Under vintern minskade köerna, men därefter har produktionen bromsat ned något utifrån det ekonomiska läget. Andelen patienter som får vård inom vårdgarantins gränser minskar under andra tertialet. Utmaningarna inom tandvården kvarstår och hanteras vidare. Inom öppenvård specialist och primärvård fortsätter antal läkarbesök och behandlingar att öka från föregående år men ökningstakten är lägre än vid tertialredovisningen. Inom slutenvård avseende specialist / BUP / primärvård (NÄVA) framgår dock lägre omfattning avseende både vårdtillfällen och vård dagar utifrån minskat antal vårdplatser under sommaren.

Tillgängligheten för telefon, första besök och operation/åtgärd under perioden juli 2023-juli 2024 visar på en kurva som försvagas vid sommarmånader men förbättrats under övriga året, undantaget medicinsk bedömning där tillgänglighet under sommar ökar till följd av mer akuta än planerade besök. Samtliga förändringar ligger inom intervall +/-5% där tillgänglighet operation/åtgärd är vad som försämrats från 2023. Totalen för vårdgarantin, inom 90 dagar innebär det att endast 32 % får sin vård inom 90 dagar.

Ekonomi

Intäkterna för perioden januari-augusti uppgick till 1 023 miljoner kronor och översteg budget med 37 miljoner kronor där såld vård till utomlänspatienter utgör den största förklaringen. Jämfört med föregående år var intäkterna 37 mkr lägre. Främsta orsak till intäktsminskningen står att finna i att intäkter från statsbidrag har en annan hantering inom regionen år 2024 än 2023, i och med att intäkter från statsbidrag har flyttats till regionstyrelsen.

Verksamheternas bruttokostnad för perioden har ökat med 264 mkr (4,1%) och uppgår till 3 439 mkr. Motsvarande kostnadsökning föregående år uppgick till 11,1%.

Kostnadsmassans avvikelse mot budget uppgår till 264 mkr (8,3%).

Bruttokostnadsavvikelsen mot budget består av ökade kostnader för egen personal inklusive inhyrd bemanning samt övriga kostnader. Nettokostnaden uppgick till -2

415 mkr och vilket var 227 mkr sämre än budget. Jämfört med föregående år har nettokostnaden ökat med 174 mkr.

Den onormalt höga kostnadsökningstakten från 2023 och inledning av 2024 är till synes bruten med en nedåtgående trend och har återgått till en mer normal nivå om 4,1%. Signaler från verksamhet och analys av kostnadsutveckling relaterat till prisförändringar indikerar att det också är en lägre volym av både köpt vård och inhyrd bemanning, utöver de kostnadsminskningar som syns i resultatutfallet. Detta utfall ligger i linje med strategi att öka andel vård som utförs i egen regi utförd av egen anställd personal.

Prognostiserad helårsprognos för hälso- och sjukvårdsnämnden kvarstår vid -3652 miljoner kronor jämfört med budget -3352 miljoner kronor, innebär en negativ budgetavvikelse på -300 mkr. Prognosens avvikelse mot budget beror huvudsakligen på:

- Personella resurser, egen samt inhyrd personal: -398 mkr.
Budgeten räcker ej för samtliga anställda och inhyrd bemanning.
- Intäkter +66 mkr ökade intäkter kopplat till patientavgifter och pågående arbete med intäktssäkring.
- Riks- och regionvård +23 mkr, minskade kostnader.
- Övrigt +9 mkr

Efter månadsrapporten i mars 2024 gjorde hälso- och sjukvårdsnämnden bedömningen att det inte ansågs realistiskt att återställa sitt per mars månad prognostiserade underskott om -300 miljoner kronor. Nämnden beslutade att föreslå regionstyrelsen att föreslå regionfullmäktige att tillskjuta ytterligare medel till hälso- och sjukvårdsnämnden 2024 för att klara en ekonomi i balans. Regionfullmäktige behandlade ärendet i juni 2024, § 85, och beslutades följande:

- a. Hälso- och Sjukvårdsnämndens förslag om att regionfullmäktige ska tillskjuta ytterligare medel till hälso- och sjukvårdsnämnden 2024 för att klara en ekonomi i balans avslås.
- b. Hälso- och sjukvårdsnämnden ska fortsätta arbetet med kostnadsminskande åtgärder och redovisa effekterna och resultaten av detta arbete till regionfullmäktige i samband med delårsrapporten per augusti. I arbetet med åtgärder ska nämnden avväga de krav som ställs på utbudet mot vad som måste upprätthållas och vilken ambitionsnivå som är realistisk.
- c. Utifrån sitt uppdrag att ha uppsikt över den verksamhet som bedrivs och att uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på regionens utveckling och ekonomiska ställning får regionstyrelsen i uppdrag att särskilt följa hälso- och sjukvårdsnämndens arbete.

Hälso- och sjukvårdsnämnden redogör i nämndens delårsrapport, status på beslutade åtgärder under året. Sammantaget har beslutade åtgärder per 31 augusti gett en samlad effekt med 50 mkr. Då andra poster, främst vårdpersonal, samtidigt har ökat i takt med fler egna anställda innebär detta att åtgärderna inte har gett resultat på sista raden. Utfallet mot budget är fortfarande kraftigt avvikande och så även i prognosen för helårsutfallet. Att prognosen på -300 mkr ligger kvar på samma nivå som tidigare rapport baseras på att åtgärder för kostnadskontroll fortgår så att bruttokostnad per månad under hösten är lägre än utfallet under våren.

Slutsatsen är att beslutade åtgärder inte kommer att räcka till för att åtgärda ekonomi i balans under 2024. De negativa konsekvenserna av tillfälligt stora neddragningar i

verksamheten som skulle krävas, bedöms bli större än de kortsiktiga ekonomiska vinsterna.

Investeringar inom Hälso- och sjukvårdsnämnden redovisas enligt följande:

- Årets beslutade och avslutande investeringar per objekt
- Beslutande och avslutande investeringar överförda från år 2023 till år 2024 (RS/417/2022)
- Under 2024 beviljade och påbörjande investeringar per objekt som ännu inte genomförts
- Beslutande investeringar överförda från år 2023 till år 2024 enligt RS/417/2024 som ännu inte genomförts.
- Beviljat ut Akuta potten pga haveri/fördyring
- Övriga investeringar utanför beslutad ram

Delårsrapporten återfinns i sin helhet i bifogad fil.

Regiondirektörens förslag

1. Trots omfattande arbete med kostnadsminskningar som har gett positiva effekter under året bedömer nämnden att det inte är realistiskt att återställa underskottet under 2024. Nämnden föreslår regionstyrelsen att föreslå regionfullmäktige att tillåta att hälso- och sjukvårdsnämnden går med underskott under 2024.
2. Delårsrapporten per augusti 2024 för Hälso- och sjukvårdsnämnden godkänns.

I tjänsten

Sara Lewerentz
Regiondirektör

Jennie Eriksson
Ekonomidirektör

Utdrag till

Hälso- och sjukvårdsdirektör

HR-direktör

Ekonomidirektör

Regionstabschef

Divisionschefer